

■ TEODOR MAZILU

Afinitățile electiv

Cum bine spunea un mare poet, decît să intri fătărnice în templu, mai bine în circumă cu inima deschisă. Cine e familiarizat, cît de cît, cu lumea multicoloră a Bucureștiului știe că la restaurantul „Berlin” — cunoscut atît în țară cît și peste hotare — ziua de luni e o zi sfîntă, sau, ca să nu fim mistici, o zi deosebită. În ce stă farmecul straniu al acestei zile, care ar fi explicația riguros științifică? E una singură, dar bună. Atît fotbalistii, cît și actorii au zi liberă. Actorii au relaxare, fotbalistii au zi liberă, și cu toții sărbătorește, cu egală poftă de mîncare și de bere, atît înfrîngerile cît și victoriile. Cine susține că un fotbalist care a pierdut duminică o partidă decisivă nu are, luni, o foame de lup, habar nu are de viață. Posta de mîncare e, atît pentru actori cît și pentru fotbalisti, o formă de ironie subtilă, de autoapărare. Veselia e atît de mare încît nimeni nu mai poate distinge, în ceața euforiei, învingșii, de învingători. Jocul întîmplării înrămcează tablouri nemuritoare: în această zi sacră, dincolo de timp și de spațiu, dincolo de bine și de rău, îi vedem pe Răducanu, pe Dumitru Furdui, pe Dinică, admițînd obiecțiile lui Lucescu la adresa teatrului experimental. Atunci, în acea zi ciudată, miraculoasă, feerică, multicoloră, copilărească, se dezvăluie cu pregnanță, cu strălucire și chiar cu umor, legătura secretă dintre artiști și fotbalisti: atunci îți amintești că Adrian Păunescu, atît de redactor șef, atît de ocupat, atît de prins pînă peste cap, are totuși puterea magnifică, încă inexplicabilă, dar n-au intrat zilele în sac, ca, printre picături, să facă albie de porci Federația de fotbal: că Fănuș Neagu, încovoial de ațuea metafore, strivît de saltimii care, în mod legitim, visează să devină corcoduși, și vice-versa, găsește, totuși, energia de a îmbrăca un costum negru, pentru a-și îndeplini, cu real succes, misiunea sacră de a fi nașul lui Cornel Dinu: că o armată de interstînga și de half-dreapta se străduiește să asigure comentatorului și dramaturgului Ion Băeșu o viață sufletească cît mai bogată în proteine și în surprize și, cum se spune în popor, reciproc avantajoasă. Tot în acea zi ciudată, se produce și un transfer de vanități: Răducanu vrea să devină actor, iar Dinică, interstînga. Dar, după cum ne dovedește însăși viața, mai ușor faci dintr-un portar un actor de comedie, decît dintr-un actor de comedie, un portar de talie internațională. Și eu sînt victima acestei euforii, îi reproșez pînă la plictiseală prietenului meu Angelo Niculescu că nu l-a folosit pe Dobrin la Guadalajara, debitez tragic și incompetent alte asemenea bazaconii. Salutul distrat al lui Lucescu îmi măgulește orgoliul mai mult decît o monografie scrisă de Crohmălniceanu în carne și oase.

Prietenia adîncă, delicată, veselă, uneori chiar și gravă, dintre fotbalisti, actori și scriitori, e o realitate indiscutabilă, în vîzul lumii; și, atunci, se naște întrebarea: cum se explică fenomenul? Nu știu cum se explică fenomenul... Să ne bucurăm, însă, că fenomenul există.